

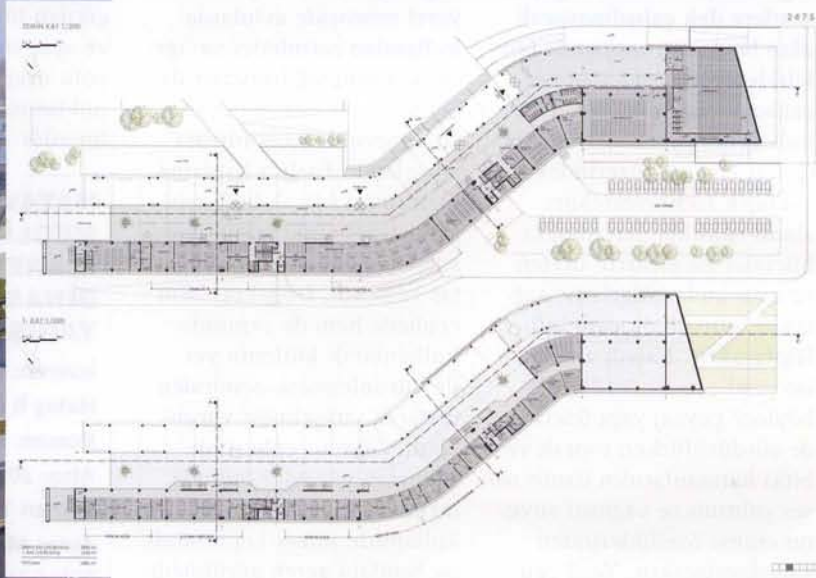
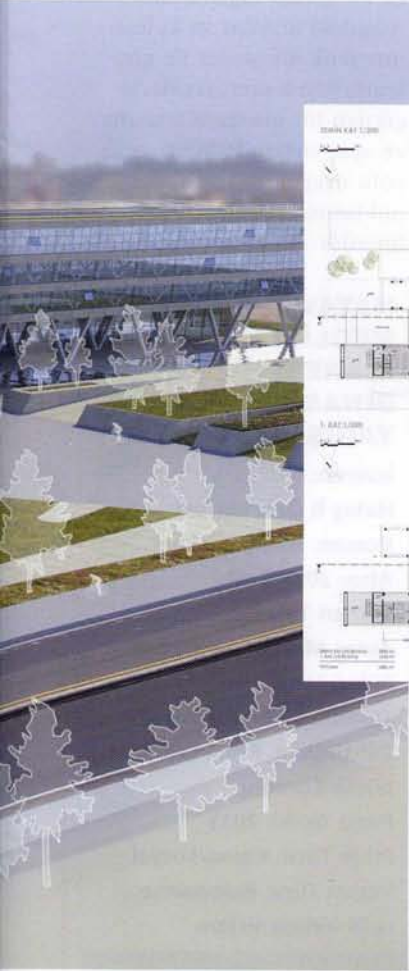
Mesafeli ve ağır değil, saydam bir kamu yapısı

Hatay İl Genel Meclisi ve İl Özel İdaresi Hizmet Binası Yarışma Projesi'nde iş sahibi kurumun çağdaş yaklaşımı doğrultusunda, alışlagelmiş "mesafeli" ve "ağır" bir devlet binası değil, tersine saydamlığı ve çevre düzenlemesiyle insanları içine çeken, birimlere ulaşımın kolay olduğu, aydınlık ve geniş iç oylumlar sunan, yenilikçi bir kamu yapısı amaçlandı

Yarışma şartnamesinin jüri değerlendirilmesi bölümünde, "devlet ile kentli arasındaki ilişkinin gereksiz sınırlamalardan kurtularak gündelik yaşamın parçası haline gelmesi" ve "önerilecek projelerin eylemsel bağlamda çevreye açık kentsel mekan olarak ele alınması... beklenmektedir" tümceleri ile ortaya konan iş sahibi beklentileri tasarım kriterlerimizin belirleyicisi olmuştur. İş sahibi kurumun bu çağdaş yaklaşımı doğrultusunda, alışlagelmiş "mesafeli" ve "ağır" bir devlet binası değil, tersine saydamlığı ve çevre düzenlemesi ile insanları içine çeken, birimlere ulaşımın kolay olduğu, aydınlık ve geniş iç oylumlar sunan, yenilikçi bir kamu yapısı amaçlandı.

Başlıca kaplama malzemesi olarak bölgenin geleneksel yerel mimarisinde sıkça karşımıza çıkan doğal taş yeğlendi. Doğal taş hem cephede hem de zeminde kullanılarak kütlelerin yer ile bütünleşmesi, zeminden doğarak yükselmesi vurgulandı. Güney cephesinde tüm cam yüzeyler önünde metal güneş kırıcı profiller kullanıldı, kuzey cephesinde ise bunlara gerek görülmedi

amaçlandı. Buna göre oluşan yapı oturma izi, arsada boylu boyunca uzanarak araziye ikiye bölmüştür. Ana yola dönük kuzey bölümünde kamuya açık park ve meydan alanları, güneyde kalan bölümde ise mevcut ağaçlar arasında çözülen açık otopark alanı düzenlendi. Açık ve kapalı otopark girişleri arsanın doğu köşesinden verilmiş, arsanın kalanı, protokol araçları dışında, araç trafiğinden yalıtılarak bütünüyle yaya kullanımına açıldı. Üzerinde başka katların yer alması taşıyıcı sistem adına yeğlenmeyen konferans salonu ve il genel meclisi salonu arsanın doğu ucunda planlanmış, diğer mahaller batıya doğru yükselen kütle içinde çözüldü. Yapının zeminden çıkarak yürünebilen eğimde bir yeşil

çatı ile örtülmesi, böylelikle arsanın bütünüyle kamusal bir park olarak kullanılabilmesi sağlandı. Çatı eğiminin yönü sayesinde yapının üzerine çıkıldıkça doğu yönünde uzanan kent ve çevresi panoramik olarak algılanabilecektir.

YALITIMLI BÖLME DUVARLAR

İlman Akdeniz ikliminde doğal havalandırmadan olabildiğince yararlanabilmek adına çalışma alanları kuzey ve güney cepheleri boyunca en çok 8 metre derinlikte yan yana sıralanmış, aralarında ise 10 metre genişliğinde bir galeri boşluğu oluşturuldu. Kat planları, ileride gerekebilecek mekân değişikliklerine olanak verecek esneklikte tasarlanmıştır.

Yangın merdivenleri ve servis çekirdekleri gibi alanlar dışında tüm birimler yeniden düzenlemeye olanak verecek yalıtımlı bölme duvarlarla ayrılacak. Zemin katta galeri boşluğu altında uzanan geniş dolaşım koridoru ile birçok noktadan girilebilen bir "iç sokak" yaratıldı. Yapının kuzey yönündeki bölümü yerden kopartılarak iç sokak, parka ve meydana açılmıştır. İç sokak boyunca oluşturulan cam cephe ile iç-dış mekân bütünlüğü sağlanmış, dolaşım alanlarının dışarıdan algılanabilmesi ile çağdaş bir kamu kurumunda olması gereken "halka yakınlık" ve "saydamlık" nitelikleri vurgulandı. Yükseltilen bölümün altında, "V" biçimli çelik kolonlar arasında oluşturulan yarı açık alan ve buradan geçilen atrium ile aynı zamanda yörenin kemerli dar sokaklardan girilen avlulu geleneksel yapılarına simgesel bir gönderme yapıldı. Galeri boşluğu boyunca planlanan koridorlar, açık merdivenler, köprüler ve saydam panoramik asansörler ile yapı içinde dolaşırken tüm iç mekânın algılanabilmesi amaçlanmıştır. Oluşturulan aydınlık ve geniş dolaşım alanlarının birimler arasındaki iletişimi güçlendireceği, buraların kullanıcılar için "gayri resmi" toplanma alanlarına dönüşeceği öngörüldü.

Genelde az katlı konutlarla çevrili olan arsada yer alan yapının, kamusal işlevine ve çok daha büyük boyutuna karşın ezici bir ölçekte öne çıkması istenmemiştir. Ayrıca yapı içi dolaşımın ve birimlere erişimin az katlı bir tasarım ile daha etkin çözüleceği düşünüldü. Leke çalışmasında ihtiyaç programının olabildiğince az katta ve arsada var olan uzun sürede yetişmiş ağaçları etkilemeyecek bir yerleşimle çözülmesi

Ilıman Akdeniz ikliminde doğal havalandırmadan olabildiğince yararlanabilmek adına çalışma alanları kuzey ve güney cepheleri boyunca en çok 8 metre derinlikte yan yana sıralanmış, aralarında ise 10 metre genişliğinde bir galeri boşluğu oluşturuldu. Kat planları, ileride gerekebilecek mekân değişikliklerine olanak verecek esneklikte tasarlandı

DOĞAL TAŞ ESİNTİLERİ

Hakim rüzgara dik uzanan cephelerden optimum derinlikteki çalışma alanlarına girecek taze hava ısınarak galeri boşluğunda yükselerek ve ışıktaki kapaklardan dışarı atılacaktır. İnsanların hareket halinde olacağı dolaşım alanlarının ısı konfor şartlarını doğal havalandırma ile sağlayacağı, yapay havalandırmanın ise yalnızca kapalı mahaller ile sınırlandırılarak yapının ısıtma-soğutma yükünün büyük ölçüde azaltılacağı öngörülmüştür.

Düşük tutulan ofis derinliği ve saydam galeri boşluğu ile tüm çalışılan iç mekanların doğal olarak aydınlanması

sağlanmıştır. Genelde geç saatlere dek çalışılmayacak olan bir kamu yapısında böylelikle aydınlatma için harcanacak enerjinin de en aza indirgenmesi amaçlanmıştır. Galeri boşluğu üzerindeki yaklaşık 1350 metrekare alanlı ışıklıkta, üzerindeki hücreler ile elektrik üreten ve aynı anda gölgeleme sağlayan fotovoltaiik cam kullanılacaktır. Kapalı alanlar ise yeşil çatı ile örtülecek, böylece peyzaj yapı üzerinde sürdürülürken toprak ve bitki katmanlarının üstün ısı/ses yalıtımı ve yağmur suyunu emme özelliklerinden yararlanılacaktır. Yeşil çatının yerel/göçmen kuşlar için de bir yaşam alanı oluştura-

cağı öngörüldü". İpucunu yerel mimaride avlularda kullanılan serinletici su öğesinden alan sığ havuzlar ile cephenin ve gökyüzünün su yüzeyinde yansıtılması amaçlandı. Başlıca kaplama geleneksel yerel mimarisinde sıkça karşımıza çıkan doğal taş yeğlendi. Doğal taş hem cephede hem de zeminde kullanılarak kütlelerin yer ile bütünleşmesi, zeminden doğarak yükselmesi vurgulandı. Güney cephesinde tüm cam yüzeyler önünde metal güneş kırıcı profiller kullanıldı, kuzey cephesinde ise bunlara gerek görülmedi. Çevre düzenlemesinde yerel veya yerel iklime uyumlu, en

az bakım ve sulama gerektirecek bitki örtüsü kullanılması planlandı. Yeşil alanlara ek olarak belli alanlar delikli zemin kaplama malzemeleriyle döşenerek yağmur suyunun olabildiğince toprağa karışması sağlanacak. Arsadaki mevcut su kulesinin çelik bileşenler ile güçlendirilerek merdivenlerle çıkılan bir manzara terasına ve aynı zamanda kente geliş yolu üzerinde bir nirengi noktasına dönüştürülmesi önerildi. +

HATAY İL GENEL MECLİSİ VE İL ÖZEL İDARESİ HİZMET BİNASI YARIŞMA PROJESİ

İşveren:

Hatay İl Özel İdaresi

Konum: Hatay/Türkiye

Alan: 20.956 m²

Mimari Tasarım:

Aytaç Manço, Ali Manço, Zühtü Usta

Tasarım Ekibi: Ali Manço, Zühtü Usta, Pavel Lejdar, Büşra Köroğlu

Proje Tarihi: 2011

Proje Türü: Kamu/Sosyal Yapım Türü: Betonarme - çelik karma sistem

